

Analýza

Michal Vaner

2. ledna 2013

1 Metrické prostory

Často se používá metrický N -rozměrný euklidovský prostor.

P je neprázdná množina, $\rho : P \times P \rightarrow \langle 0, \infty \rangle$

•

$$\forall x, y \in P; \rho(x, y) \geq 0, \rho(x, y) = 0 \Rightarrow x = y$$

•

$$\forall x, y \in P; \rho(x, y) = \rho(y, x)$$

•

$$\forall x, y, z \in P; \rho(x, z) \leq \rho(x, y) + \rho(y, z)$$

ρ se poté nazývá **metrika** a uspořádané dvojici (P, ρ) **metrický prostor**.

1.1 Příklady

•

$$P = \mathbb{R}, \rho(x, y) = |x - y|$$

•

$$P = \mathbb{R}^N$$

– Euklidovský prostor

$$\rho(x, y) = \sqrt{\sum_{i=1}^N (x_i - y_i)^2}$$

– Maximová

$$\rho(x, y) = \max_{i=1}^N (|x_i - y_i|)$$

– Manhatonská

$$\rho(x, y) = \sum_{i=1}^N |x_i - y_i|$$

- Pařížská metrika - na stejné přímce do počátku - přímo vzdálenost, jinak vzdálenost do počátku a z něj zase tam.

•

$$P, \forall x, y \in P; \rho(x, y) = 1 \Leftrightarrow x \neq y; \rho(x, y) = 0 \Leftrightarrow x = y$$

•

$$P = C(\langle a, b \rangle)$$

spojité funkce

- Supremální

$$\sup_{\langle a, b \rangle} |f : x - y|$$

–

$$\int_a^b |f(t) - g(t)|$$

1.2 Otevřené a uzavřené

Otevřená koule se středem v bodu $x \in P$ o poloměru $\epsilon < \mathbb{R}^+$ je množina $B(x, \epsilon) = \{y \in P; \rho(x, y) < \epsilon\}$ **Uzavřená koule** je totéž, jen je tam $\leq \epsilon$.

Otevřená množina G je taková, kde $\forall g \in G; \exists \epsilon \in \mathbb{R}^+; B(g, \epsilon) \subset G$. **Uzavřená množina** je taková, jejíž doplněk je otevřená množina.

Otevřené a uzavřené intervaly pasují na oboje.

Vlastnosti otevřených a uzavřených množin:

- $\emptyset, P$ je zároveň otevřená i uzavřená.
- $\alpha_a; a \in I$ je otevřená $\Rightarrow \cup_{a \in I} \alpha_a$ je otevřená.
- Obdobně průnik a uzavřené.
- Průnik konečné množiny množin otevřených je otevřená.
- Obdobně sjednocení a uzavřené.

Důkaz z definice a toho, jak funguje sjednocení/průnik.

Otevřená koule je kdekoliv otevřená množina.

1.3 Konvergence posloupností v metrickém prostoru

Nechť $\{A_i \in P\}$. Pokud $\forall \epsilon \in \mathbb{R}^+ \exists i \in \mathbb{N} \forall j, j \geq i; \rho(L, A_j) < \epsilon$, pak posloupnost **konverguje k** L .

$M \subset P$. **Vnitřek množiny** M , značeno M° , je sjednocením všech otevřených podmnožin M . **Uzávěr množiny** M , značeno $\bar{M}$, je průnik všech uzavřených nadmnožin M .

$F \subset P$ je uzavřená, $\Leftrightarrow \forall \{A_i\} \subset F; \lim \{A_i\} = x \in P \Rightarrow x \in F$.

Důkaz:

- Množina je uzavřená - doplněk je otevřený. Kdyby $x \notin F$, tedy leží v doplňku a proto v doplňku musí ležet i nějaká koule - spor s limitou.
- G je doplněk F . Předpokládejme
 $\exists x \in G \forall \frac{1}{n} \in \mathbb{R}^+ B(x, \frac{1}{n}) \not\subset F \cap B(x, \frac{1}{n}) \Rightarrow \{x_n\} \rightarrow x, x_n \in F \Rightarrow x \in F$.

TODO: zpracovat

$(P, \rho), (Q, \sigma)$ jsou metrické prostory a $f : P \rightarrow Q$ je **spojité**, pokud $\forall X = B(x \in P, \epsilon \in \mathbb{R}^+) \exists Y = B(f(x) \in Q, \delta \in \mathbb{R}^+); a \in X \rightarrow f(a) \in Y$. x je **hromadný bodem** množiny M , jestliže $\forall \delta \in \mathbb{R}^+$ je množina $B(x, \delta) - \{x\} \cup M \neq \emptyset$

Limita lze odvodit ze spojitosti a prstencového okolí. $M \subset P$. Bod množiny $x \in M$ je **izolovaný**, pokud $\exists \epsilon \in \mathbb{R}^+ B(x, \epsilon) \cap M = \{x\}$.

$x \in P$ je **hromadný bod** M pokud $\forall \epsilon \in \mathbb{R}^+ (B(x, \epsilon) - \{x\}) \cap M \neq \emptyset$.

$x \in M$ je **vnitřní bod**, jestliže $\exists \epsilon \in \mathbb{R}^+; B(x, \epsilon) \subset M$

$x \in P$ je **hraniční bod** množiny M , jestliže leží v rozdílu uzávěru a vnitřku množiny M .

TODO: spojitost a limita

Haineho věta:

$(P, \rho), (Q, \sigma)$ metrické prostory, zobrazení $f : P \rightarrow Q$. Následující tvrzení jsou ekvivalentní.

- f je spojitá.
- $\forall \{x_n\} \in P; x_n \rightarrow x \Rightarrow f(x_n) \rightarrow f(x)$

TODO: Důkaz utlouct z definice.

Charakterizace spojitých zobrazení:

$(P, \rho), (Q, \sigma)$ metrické prostory, $f : P \rightarrow Q$ spojitě na množině P . Následující tvrzení jsou ekvivalentní:

- f je spojitě na prostoru P .
- Pro každé otevřené $G \subset Q$ je $f^{-1}(G)$ otevřená nad P .
- Pro každé uzavřené $G \subset Q$ je $f^{-1}(G)$ uzavřená nad P .

Důkaz:

Druhé a třetí se na sebe dá bez problémů převádět.

Mějme otevřené $G, x \in G, f^{-1}(x) \in G^{-1}$. Máme tedy nějaké okolí $B(x, \epsilon)$ a dle spojitosti k tomu nějaké okolí $B(f^{-1}(x), \delta)$, to se ale zobrazí do tamté.

Když opačně, tak to platí skoro přímo.

Spojítost spojitého zobrazení:

$(P, \rho), (Q, \sigma), (T, \tau)$ metrické prostory, $f : P \rightarrow Q, g : Q \rightarrow T$ spojitá zobrazení. $g \circ f$ je spojitá.

TODO: Sestavit důkaz - od prava, pro každou kouli vpravo existuje nějaká uprostřed a pro každou uprostřed existuje nějaká vlevo

2 Funkce více proměnných

Použijeme $\mathbb{R}^n$ a metriky buď euklidovskou, maximovou nebo manhatonskou, jsou navzájem ekvivalentní.

Obvyklé limity a spojitosti:

Součet, násobek, rozdíl funkce se vůči limitě a spojitosti chová normálně. Pokud obor hodnot je $\mathbb{R}$, pak i násobek a podíl.

2.1 Projekce

2.1.1 Π_i

$\Pi_i := [x_1, x_2, \dots, x_n] \rightarrow x_i$.

TODO: Důkal limity a spojitosti - z definice

2.1.2 Lineární zobrazení

Přenásobením vektoru maticí.

2.2 Parciální derivace a totální diferenciál

$f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}; x \in \mathbb{R}^n; \vec{v} \in \mathbb{R}^n$. Říkáme, že f má **derivaci v bodě x a směru v** , pokud existuje

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(x + tv)}{t}$$

a pak je její hodnota právě toto číslo.

Pokud budeme za v vzememe j -tý kanonický vektor. Pak to nazýváme **j -tou parciální derivaci**.

$f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}, a \in \mathbb{R}^n$. f má v bodě a **totální diferenciál** $df(a)$, jestliže existuje lineární zobrazení $fl : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ takové: $f(a + h) = f(a) + fl(h) + \omega(h)$, kde $\lim_{h \rightarrow 0} \omega(h) = 0$. Totální diferenciál je potom takovéto lineární zobrazení. (Tedy, ať to říznu směrem jakkoliv, vždycky dostanu jako derivaci tu přímkou, kterou dostanu říznutím toho diferenciálu). Poznámka:

Jestliže existuje totální diferenciál v $x \rightarrow B(x, \epsilon) \subset Df$.

Přeformulování: $\exists L = df(x), \mu : B(0) \rightarrow \mathbb{R}, \mu(0) = 0, \forall h \in B(0), h \neq 0, \mu(h) = \frac{f(x+h) - f(x) - L(h)}{|h|}$ a je spojitá v počátku.

Spojitosť:

Nechť $\exists df(x)$. Pak f je v bodě x spojitá. Převědeme na derivaci v libovolném směru.

Totální diferenciál a derivace ve směru:

Když si vyberu směr, tak derivaci dostanu jako to, co vypadne z říznutého diferenciálu tímto směrem, tedy $df(x)(v)$. (Pozn.—nemusí existovat diferenciál, aby existovala derivace v nějakém směru).

Zvolme tedy nějaký (nenulový) směr $v \in \mathbb{R}^n$. *TODO: Důkaz se utluče dosazením definice derivace ve směru a totálního diferenciálu.*

Důsledek:

Po určení derivací ve směru pro kanonické vektory získáváme totální diferenciál.

Vektoru parciálních derivací říkáme **gradient** a značíme jej $\nabla f(x) = \left[\frac{df}{dx_1}(x), \dots, \frac{df}{dx_n}(x) \right]$ a pokud existují všechny, pak máme kandidáta na totální diferenciál (ještě nemusí existovat).

Věta o střední hodnotě:

Předpokládejme, že funkce f má na $B(a)$ parciální derivace. Zvolme $x \in B(a)$ Pak $\exists \xi_1, \xi_2, \dots, \xi_n \in B(a); f(x) - f(a) = \sum_{i=1}^n \frac{df}{dx_i}(\xi_i)(x_i - a_i)$.
Důkaz:

$$\forall i = 1, \dots, n; g(t) = f(a_1, \dots, a_{i-1}, t, x_{i+1}, \dots, x_n)$$

Tedy, nasekám ty body tak, že vždy měním jen jednu souřadnici a pak použiji lagrangovu větu o střední hodnotě pro funkci jedné proměnné (na každém tom zubu se mění jen jedna souřadnice $\rightarrow$ funkce jedné proměnné).

Existence diferenciálu a spojitost parciálních derivací:

TODO: Není tahle věda špatně? Nějak mi nesedí... Nechť f má v x spojitě parciální derivace. Pak existuje $D_f(x)$.

Vezmeme $f(x+h)$. Rozepíše se to pomocí věty o střední hodnotě, odečte se diferenciál a dokáže se, že se limití k nule.

Tečná nadrovina ke grafu funkce f v bodě $[x, f(x)]$. Vektor kolmý k této rovině se nazývá **normála**.

Parciální derivace vyšších řádů se dělají derivováním těch parciálních derivací nižších řádů (může být podle jiných proměnných, než ta minulá).

Věta o záměnosti parciálních derivací:

Předpokládáme, že f má na $B(a)$ parciální derivace $\frac{df}{dx_i}, \frac{df}{dx_j}$. Nechť dále existuje $\frac{d^2f}{dx_j dx_i}$ je spojitá, pak $\exists \frac{d^2f}{dx_i dx_j}$ a má hodnotu té minulé.

Věta totálního diferenciálu složeného zobrazení:

$$f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m, g: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^k$$

Poznámka:

Zobrazení do $\mathbb{R}^n$ lze chápat jako n -tici funkcí.

Nechť má f na $x \in \mathbb{R}^n$ totální diferenciál reprezentován maticí $A^{m \times n}$. g má v $y := f(x)$ totální diferenciál reprezentován maticí $B^{k \times m}$. Složené zobrazení $g \circ f$ má v bodě x totální diferenciál reprezentován maticí $C^{k \times n} = B \cdot A$. Poznámka:

Plyne z toho věta o derivaci složené funkce. *TODO: Důkaz přes dosazení těchto zbytkových funkcí, musejí jít k nule*

Parciální derivace složeného zobrazení:

$f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ má parciální derivace $\frac{df}{dx_i}(x)$, $g : \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^k$ má parciální derivace $\frac{dg}{dx_i}(f(x))$. Pak existuje parciální derivace $\frac{dg \circ f}{dx_i}(x)$.

Jednoduše se z toho uděláme funkci jediné proměnné (v tom jednom směru) a z toho je to triviální.

Poznámka:

Předpokládejme, že $f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ má spojitě parciální derivace druhého řádu na otevřené množině $G \subset \mathbb{R}^n$. Pak diferenciál druhého řádu je zobrazení $d^2f(a) : \sum_{j=1}^n \frac{d^2f}{dx_j^2}(a) h_j h_j, a \in G$.

Lze provést totéž, jako s Taylorem—přesnější odhady pomocí vyšších řádů derivací.

La-Grangeův tvar zbytku:

$G \subset \mathbb{R}^n$ otevřená množina, $a \in G$, $k \in \mathbb{N}$, f má spojitě derivace $k+1$ -ho řádu na G .

Úsečka $\langle a, a+h \rangle = \{x \in \mathbb{R}^n; x = a+th; t \in \langle 0, 1 \rangle\}$ je součástí G . Pak $\xi \in \langle 0, 1 \rangle$ tak, že $f(a+h) = f(a) + \sum_{i=1}^n \frac{df}{dx_i}(a) h_i + \frac{1}{2!} \sum_{i,j=1}^n \frac{d^2f}{dx_i dx_j}(a) h_i h_j + \dots + \frac{1}{(k+1)!} \sum_{k_1, k_{k+1}} \frac{d^{k+1}f}{dx_1 dx_2 \dots dx_{k+1}}(a + \xi h) h_1 \dots h_{k+1}$

3 Implicitní funkce

O implicitní funkci:

$F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ splňující následující:

- $F(a, b) \neq 0$.
- F má spojitě parciální derivace až do nějaké hodnoty $k \in \mathbb{N}$.
- $\frac{dF}{dy}(a, b) \neq 0$.

Pak $\exists \delta > 0; \Delta > 0; \forall x \in B(a, \delta) \exists! y \in B(b, \Delta)$ tak, že $F(x, y) = 0$. (Říká, že když mám nějakou implicitní formuli, třeba $x^2 + y^2 = 0$, tak na každém bodu najdu nějaké okolí, kde to jde popsat jako $y = \cos x$). Označíme-li $y = f(x)$, má f spojitě derivace na okolí a až do k -tého řádu. *TODO: Někdy zpracovat to, co je jen na fotkách*

3.1 Extrémy funkcí více proměnných

Poznámka:

Protože potřebujeme uspořádání, budou to reálné funkce.

Řekneme, že funkce f nabývá v nějakém bodě $a \in M \subseteq D_f$ svého **maxima** na množině M , pokud $\forall x \in M; f(x) \leq f(a)$. Řekneme, že funkce f nabývá v nějakém bodě $a \in M$ **ostrého maxima** na množině M , pokud $\forall x \in M - \{a\}; f(x) < f(a)$.

Obdobně pro minima. Minimum nebo maximum nazýváme extrém.

f má v bodě $a \in M$ **lokální maximum**, pokud $\exists \epsilon \in \mathbb{R}^+ \forall x \in M \cap B(a, \epsilon); f(x) \leq f(a)$. Obdobně ostrá maxima, minima, ...

Nutná podmínka prvního řádu:

Předpokládejme, že funkce f nabývá v a lokální extrém. Dále předpokládejme, že existuje nějaká derivace ve směru. Ta je poté rovná nule.

Důkaz přes to, že je to jen derivace funkce jedné proměnné.

Nutná podmínka druhého řádu:

Dále, druhá derivace je nenulová. Opět z funkcí jedné proměnné.

Mějme $B^{n \times n}$ matici. Matice je pozitivně definitní, jestliže pro každé $h \neq 0$ je její kvadratická forma kladná. Je pozitivně semidefinitní, jestliže pro každé h je její kvadratická forma nezáporná. Je negativně definitní, jestliže ... je záporná, obdobně negativně semidefinitní. Je indefinitní, jestliže není ani jedno z předchozího. c je stacionární bod funkce f , jestliže všechny parciální derivace jsou rovny nule.

Nutná podmínka pro lokální extrém druhého řádu:

Předpokládejme, že f má v bodě a lokální minimum a předpokládáme, že má na nějakém okolí druhé spojitě derivace. Matice je pozitivně semidefinitní.

Lemma:

A je pozitivně definitní $\Leftrightarrow \exists \alpha \in \mathbb{R}^+ \forall h \in \mathbb{R}^n; h^{-1} \cdot A \cdot h \geq |h|^2$ Důkaz:

$\Leftarrow$ zřejmě platí. Opačně dokážeme sporem.

Postačující podmínka lokálního extrému:

Má spojitě derivace druhého řádu, gradient je roven 0 a Hasselova matice je pozitivně definitní $\Rightarrow f$ má ostré lokální minimum.

Když je Hasselova matice negativně definitní $\Rightarrow$ ostré lokální maximum.

3.2 Vázané extrémy

Hledáme extrém, který splňuje nějakou podmínku (tedy vazbu). Rozlišíme na dva případy:

- Ty co leží uvnitř takové množiny. Pak je to i lokální extrém.
- Leží na okraji.

Pokud leží na okraji, tak lze převést na funkci o méně proměnných.

O Lagrangerových multiplikátorech pro jednu vazbu:

Mám funkce $f, g : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^k$. M je množina nulových bodů funkce g . $c \in M$. f, g mají spojité parciální derivace v okolí c a f má v c lokální extrém vzhledem k množině M . Gradient g v c není roven nule. Existuje jediné λ , že gradient f je násobkem gradientu g .

3.3 Kompaktní množiny v metrickém prostoru

Mějme metrický prostor P a podmnožinu $K \subseteq P$. K je **kompaktní**, pokud pro každou posloupnost $\{k_n \in K\}$ existuje vybraná podposloupnost $\{k_{n_o}\}$, která konverguje k nějakému $k \in K$.

Poznámka:

Každá kompaktní množina je uzavřená. Zřejmé.

Poznámka:

Pro každou konvergentní posloupnost z K , která konverguje k nějakému k , $k \in K$.

Poznámka:

Pokud mám kompaktní K a uzavřenou $U \subseteq K$. Pak U je také kompaktní. Lze dokázat z definice – protože U je podmnožina kompaktní, musí existovat vybraná konvergentní podposloupnost. A každá posloupnost z U , která konverguje musí konvergovat k něčemu z U , protože je uzavřená.

Mějme množinu M . Říkáme, že M je **omezená**, pokud $\exists c \in P, \exists \epsilon \in \mathbb{R}^+, M \subseteq B(c, \epsilon)$.

Poznámka:

Na výběru středu koule nezáleží, pokud existuje nějaký, na libovolný jiný se to dá převést zvětšením poloměru.

Omezená kompaktní množina:

Mějme K kompaktní. Potom je K omezená.

Důkaz:

Sporem. Vezmu nějaký střed a postupně беру body ve vzdálenosti 1, 2, 3, 4, ... Z této posloupnosti vezmu limitu, což je nějaké X . Jeho vzdálenost je určitě konečná, ale posloupnost vzdáleností limitů k ∞ , což je ve sporu se spojitostí vzdálenosti.

Uzavřená a omezená:

Každá uzavřená a omezená množina je kompaktní.

Důkaz:

Pokud je omezená, pak ji zavřeme do krychle o hraně $2a$ se středem v počátku (pro nějaké a).

Taková krychle je kartézský součin intervalů $\langle -a, a \rangle$. Takový interval je kompaktní, když беру postupně každý index zvlášť, tak lze dokázat, že i ta krychle je kompaktní, indukce podle počtu indexů.

Tato množina je uzavřená a je podmnožina kompaktní množiny, proto na ni aplikujeme minulou větu.

O kompaktním obrazu:

$f : (P, \rho) \rightarrow (Q, \sigma); K \subseteq P$ kompaktní, f spojitý na K . $f(K)$ je kompaktní.

Důkaz:

Z každé posloupnosti i z K vybereme konvergentní posloupnost, která má limitu $k \in K$. Když vezmu obrazy této posloupnosti, tak dle Hayneho věty konvergují k obrazu k .

Spojitá reálná funkce na kompaktní množině:

Mějme metrický prostor (P, ρ) , K kompaktní množinu a $f : K \rightarrow \mathbb{R}$ spojitý na K . Potom je f na K omezený a pro $K \neq \emptyset$ nabývá maxima a minima.

Důkaz:

Obraz je kompaktní množina, proto je omezený.

Obraz je neprázdný a omezený, proto má supremum. Vezmu posloupnost bodů čím dál tím blíže k supremu, což můžu – ta funkce je spojitá – musí jít k supremu. A protože je kompaktní, tak musí to supremum obsahovat.

Mějme metrický prostor (P, ρ) a (Q, σ) , $M \subset P$, $f : M \rightarrow Q$ je **stejně spojitý**, pokud platí, že:

$$\forall \epsilon \in \mathbb{R}^+ \exists \delta \in \mathbb{R}^+ \forall x, y \in M; \rho(x, y) < \delta \Rightarrow \sigma(f(x), f(y)) < \epsilon$$

.

O spojitých a stejně spojitých zobrazeních na kompaktních množinách:

$(P, \rho), (Q, \sigma)$ metrické prostory, $K \subset P$ kompaktní, $f : K \rightarrow Q$ je spojitý na K . Pak je také stejně spojitý.

Důkaz:

Sporem.

Mějme metrický prostor (P, ρ) . Řekneme, že je **úplný**, pokud každá Cauchyovská posloupnost tohoto prostoru má limitu.

TODO: Doplňit, nějak to dnes nedávám

4 Obyčejné diferenciální rovnice

Funkcionální rovnice, kde je nejen rovnice ale i její derivace.

Pokud tam je nejvýše k -tá derivace té funkce, říkáme, že taková rovnice je k -tého řádu.

Nemusí mít jednoznačné řešení.

Mějme otevřenou množinu $\Omega \subseteq \mathbb{R}^{n+1}$, $f : \Omega \rightarrow \mathbb{R}^{n+1}$, f je spojitý. **Diferenciální rovnice prvního řádu** je $y' = f(t, y)$.

Dále máme **počáteční podmínku** úlohy, tedy nějaký bod z Ω . Pak hledáme takové řešení (takovou funkci), které splňuje tuto podmínku.

Funkce y řeší tuto rovnici na nějakém intervalu (α, β) , jestli:

•

$$\forall t \in (\alpha, \beta) : [t, y(t)] \in \Omega$$

•

$$\forall t \in (\alpha, \beta) \exists y'(t) \in \mathbb{R}$$

•

$$\forall t \in (\alpha, \beta); f'(t) = f(t, y(t))$$

y je **maximální** řešení, jestliže y je řešení na I a $\forall \tilde{y}$ na J takové, že $\exists t_0 \in I \cap J \wedge y(t_0) = \tilde{y}(t_0) \Rightarrow J \subset I$.

Peanova věta:

$f : \Omega \rightarrow \mathbb{R}^n$ spojitá, bod $[t_0, y^0] \in \Omega$, $\exists \delta \in \mathbb{R}^+$ a rovnice $y : \langle t_0 - \delta, t_0 + \delta \rangle \rightarrow \mathbb{R}^n$, která řeší tu rovnici na tomto intervalu, pak $y(t_0) = y^0$.

$f : \Omega \rightarrow \mathbb{R}^n$. f splňuje lokálně Lipschitzovu podmínku na množině Ω vzhledem k proměnné y , jestliže platí, $\forall [t_0, y^0] \in \Omega \exists B([t_0, y^0]) \subset \Omega$ a $\exists L \in \mathbb{R}^+ \forall [t, y], [t, \tilde{y}] \in B([t_0, y^0]); |f(t, y) - f(t, \tilde{y})| \leq L \cdot |y - \tilde{y}|$.

Poznámka:

f má spojitě parciální derivace vzhledem k y na $\Omega \Rightarrow f$ splňuje lokální Lipschitzovu podmínku.

5 Vícerozměrný integrál

5.1 Velikost množiny

Uděláme funkci, co je nad množinou 1 a jinde 0. Riemannův integrál se při tom chová špatně.

Zadefinujeme **vnější míru**.

$$\lambda^*(M) := \inf \left\{ \sum_{i \in I} \text{vol } I_i, M \subset \bigcup_i I_i \right\}$$

I je nějaká množina kvádrů.